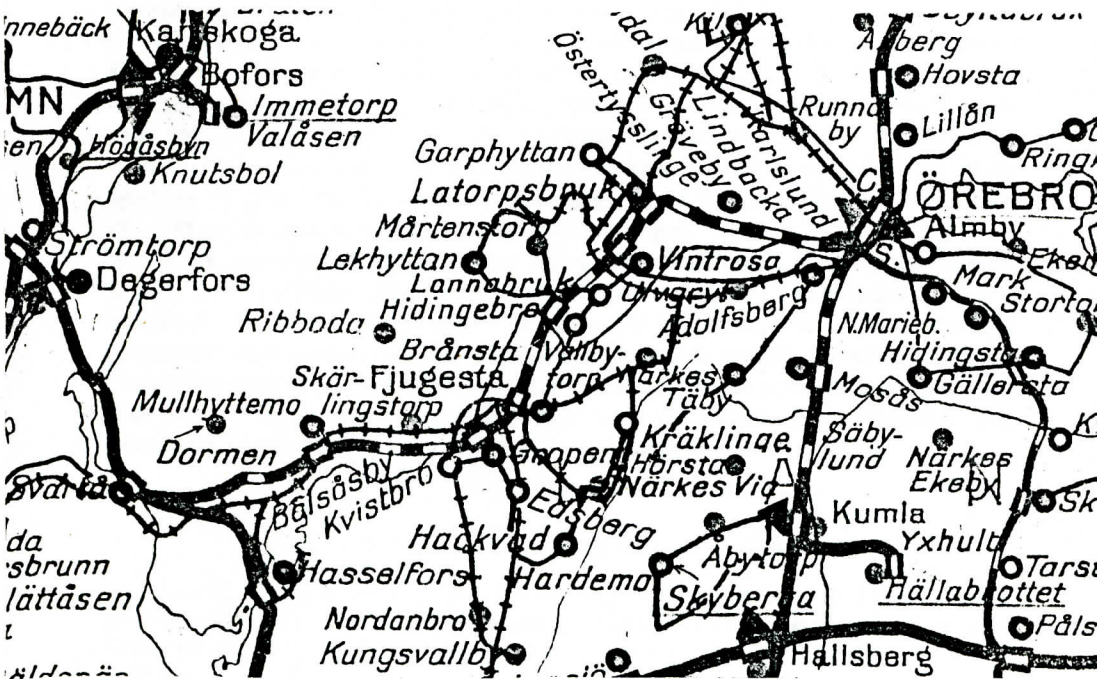

Erik Lindgren

Om Posten vid järnvägen Örebro - Svartå

Genom ÖC.
Gpp. ÖC.

TELEGRAM. 18599

1865

Post. Sjöskinnap. ÖC. S. 23. SEP. 91

Läst Sjöskinnap. ÖC. S. 23. SEP. 91
i mullhyttens skrivning -
att Sjöskinnap.

Lätt. B.
(år 1894)

KONGL. TELEGRAFERIKET.

2977-2914

Sjöstation.

Örebro 878 22 2899. 8 10 7

Redningslåg tillstånd av lern-
nast till Örebro - Svartå -
banans öppnande för trafik
1 oktober hvilken dag regulerin
trafik och börjas
Sjöskinnap

Inledning

I ett brev till poststyrelsen den 4 juni 1897 hemställde postinspektören i mellersta distriktet att "till upphörande med september månads utgång innevarande år" få säga upp vissa kontrakt med postförare, lantbrevbärare och poststationsföreståndare. Orsaken var en planerad omorganisation på grund av uppgifter från Örebro-Svartå järnvägsbolag om att järnvägen beräknades bli öppnad för allmän trafik den 1 oktober 1897.

Övergången till järnvägstrafik i området skulle komma att påverka kärrepostföringen på linjerna Örebro - Närkes Knista - Kumla och Vretstorp - Kvistbro - Närkes Knista samt lantbrevbärningen på linjen Hasselfors-Mullhyttan. Dessutom skulle tillkomsten av post i järnvägsstationer medföra indragning av lantpoststationerna i Hidinge, Närkes Knista, Edsbergs Sanna, Kvistbro och Mullhyttan.

Poststyrelsen biföll postinspektörens hemställan varför folkskolläraren Per Lindberg i Hidinge, skolläraren Anders Larsson i Knista, telefonstationsföreståndaren Aron Klaesson i Edsbergs Sanna, skolläraren Gustaf Berglund i Kvistbro samt folkskolläraren Alfred Kjellander i Mullhyttan blev varslade om att deras extraknäck som poststationsföreståndare skulle upphöra. Postförarna behövde däremot inte varslas eftersom det redan fanns en klausul i deras kontrakt om att kontrakten skulle upphöra att gälla utan föregående uppsägning, om en järnvägsanläggning i närheten av postlinjerna skulle kunna användas för postföringen.

Järnvägen kan sägas ha skapat en viss oro hos postkunderna i närheten, något som speglas i det tämligen digra ärende som förvaras i Postens centralarkiv. Det är i huvudsak ur detta ärende som den följande redovisningen hämtas. Orterna presenteras stationsvis i riktning från Örebro till Svartå oavsett vid vilken tidpunkt poststationer blivit öppnade där eller i närområdet. Berörda poststationer behandlas även för den tid de funnits före järnvägens tillkomst liksom de poststationer som funnits med andra namn i relativ närhet till en järnvägsstation.

Kungörelse,

angående dels öppnande, dels indragning af poststationer.

Den 1 nästinstundande oktober öppnas poststation vid en hvar af de å järnvägslinien Örebro—Svartå belägna trafikstationerna *Gräfveby, Latorps bruk, Hidingebro, Fjugesta, Gropen, Qvisbro* och *Mullhyttemo* inom Örebro län.

Samtidigt indragas deremot de inom samma län belägna poststationerna *Hidinge, Qvistbro, Myllhyttan, Tysslänge, Nerikes Knista* och *Edsbergs Sanna*.

Stockholm, af Kongl. Generalpoststyrelsen, den 29 september 1897.

F. H. SCHLYTERN.

Karlslund (1898-10-01--1930-11-30)

Ett år efter att järnvägen upplåtits för allmän trafik öppnades en poststation i Karlslund den 1 oktober 1898. Initiativtagare var ägaren till Karlslunds gård Theodor Dieden. I sin ansökan till poststyrelsen i juni 1898 skrev han bland annat

"att å Karlslunds lantegendom drives en stor affärsrörelse över hela riket med utsädesspannmål, ända sedan Svalöfs utsädesförening därstädes anlade sitt experimentalfält, samt med avelsdjur, hö och halm, potatis, smör m m; och äro därå mantalsskrivna 350 personer;

och att å egendomen äro uppförda dels en stor modern handelskvarn, taxeringsvärderad till omkring 170.000 kr, varå äro sysselsatta bortåt 20 personer, dels ett större tegelverk med en tillverkning av 2 å 3 millioner mursten och ett taxeringsvärde av omkring 120.000 kr, i vilket sysselsättas cirka 50 arbetare; dels mejeri och såg, dels ock en elektrisk kraftstation, varifrån kraft skall överföras till även andra anläggningar, som snart nog torde uppföras å Karlslund".

ÖREBRO-KÖPINGS JÄRNVÄGS

AKTIEBOLAG.

*Härmed förklarar, att, därest poststa-
tionens marknad anordnas vid Karlslunds järn-
vägsstation, stationsmästaren därstädes,
E. G. Wikström, skall vara oförhindrad
att mottaga förordnandet såsom före-
ständig för en sådan poststation.
Örebro den 11 Juni 1898.*

Örebro-Köpings
Järnvägsaktiebolag

Marcus Agrelius

Enligt avtal skulle Örebro-Köpings Järnvägs AB under 50 års tid trafikera Örebro-Svartå Järnväg. Detta förklarar varför vd Marcus Agrelius undertecknade denna handling.

Sedan postmästare Fredrik Lindh i Örebro och postinspektören i mellersta distriktet tillstyrkt, beslöt poststyrelsen den 2 september 1898 att poststationen skulle öppnas den 1 oktober. Den poststation som funnits i Västergötland med namnet Karlslund sedan den 15 februari 1861 (en av landets 12 primörer när det gäller poststationer på landsbygden), döptes den 1 juli 1898 om till Udenäs. Forskare hävdar, att dess datumstämpel kom till användning vid den förenade post- och järnvägsstationen i Karlslund.

Stationsmästaren Erik Gustaf Eriksson fick ansvaret för postsysslan, följd 1903 av Carl Victor Nyman. Därefter hade bl a följande järnvägsanställda detta ansvar: Johan Kelldin (1907-1909), Oscar Theodor Nydahl (1910-1913), Carl Leonard Nylén (1913), Claës Edvin Sandgren (1914-1916), Anton Olofsson Törnqvist (1917-1919), Carl Leonard Nylén (1919) och Per Adolf Bernmark (1919-1930).

Under Bernmarks tid som poststationsföreståndare avgjordes frågan om namn-ändring av poststationen utan något beslut (diarienummer I b 1920-1330). Tio år senare var frågan om indragning av poststationen aktuell. Kungl. Järnvägsstyrelsen skrev den 30 oktober 1930 till poststyrelsen att det var avsett att förändra Karlslunds station till hållplats och samtidigt göra den obemannad. Poststyrelsen beslöt efter utredning att poststationen skulle dras in med november månads utgång.

Lindbacka (ej poststation)

Två kilometer från Karlslund låg hållplatsen Lindbacka. Kungl. Järnvägsstyrelsen informerade i oktober 1930 poststyrelsen om att den skulle förestås av en ordinarie tjänsteman från den 1 december 1930 och tillade att "en förening av post- och järnvägsgrömmål vid denna plats kan äga rum, därest så skulle anses lämpligt".

Under den följande undersökningen genom postmästaren i Örebro framgick det att någon poststation inte var motiverad i Lindbacka. Någon sådan kom inte heller till stånd.

Gräveby (1897-10-01--1951-06-30)

Gräve socken hade fått en egen poststation med 1875 års ingång, då ansvaret för kronobrevbäringen överfördes på postverket. Den lilla poststationen, som hade socknens namn, blev emellertid indragen vid halvårsskiftet 1880 och dess föreståndare, klockaren G Julin, blev uppsagd från sin statliga befattning.

Ett försök att återfå poststationen i Gräve gjordes genom ett beslut i kommunalstämman den 28 oktober 1894 om att ansöka hos poststyrelsen om en poststation i socknen. Vid remissbehandlingen uttalade postmästare Fredrik Lindh i Örebro att *"tidpunkten för en poststations inrättande i Gräve synes mig illa vald, då inom en icke avlägsen framtid kommunen utan allt tvivel får sin postförbindelse på tillfredsställande sätt ordnad, i sammanhang med inrättande av trafikstation i*

omedelbar närhet av eller inom Gräve by å den projekterade järnvägslinjen Örebro-Svartå. Intill dess torde socknen, vilkens korrespondens är jämförelsevis ganska ringa, kunna såsom hittilla få sin post försänd i lösväska med landsvägsposten å linjen Örebro-Gräve-Tysslinge-Hidinge-Kumla".

Poststyrelsen beslöt vid föredragning den 19 februari 1895 att framställningen från Gräve församling inte skulle föranleda till vidare åtgärd. Postmästare Lindhs förutsägelse blev verklighet den 1 oktober 1897, då järnvägen Örebro-Svartå togs i bruk för allmän trafik. I samband därmed inrättades en förenad post- och järnvägsstation med namnet Gräveby. Dess föreståndare blev Gustaf Eriksson, följd i december 1899 av Oscar Vilhelm Ekman. Bland dennes efterträdare kan nämnas David Leonard Andersson och Johan Ludvig Skog.

Poststationen i Gräveby drogs in vid halvårsskiftet 1951. Förutom med lantbrevbäring betjänades berörda kunder med ett postombud vars datumstämpel gav avtrycket ÖREBRO 1 POB 5. Postombudet kunde avvecklas den 31 mars 1958 sedan det visat sig möjligt för lantbrevbäraren att effektivt betjäna alla kunderna.

Tysslinge (1875-01-01--1880-06-30; 1892-07-01--1897-09-30)

Handlanden August Fredrik Kylander antogs till föreståndare för poststationen i Tysslinge när denna öppnades med 1875 års ingång. Kylander bodde i Hagalund och dit förlades poststationen. Ett försök av poststyrelsen att dra in poststationen på ett tidigt stadium gick om intet på grund av länsstyrelsens svar den 20 maj 1875. Däri hette det bland annat att "en poststation vid eller i närheten av sockenkyrkan är alldeles nödvändig för att nuvarande anordningar skola i någon mån ersätta kronobrevbäringen".

Poststationen flyttades emellertid från Hagalund till kyrkbyn, där organisten A Wallerius blev föreståndare. Hans tid som poststationsföreståndare blev visserligen längre än Kylanders, men med juni månads utgång 1880 drogs poststationen in och en lantbrevbärare fick betjäna kunderna i förening med ett av postverket oavlönat s k kommunombud.

Liksom i Gräve gjorde man så småningom, men flera år tidigare än i Gräve, ett försök att få poststationen åter, sedan ärendet hade behandlats vid kommunalstämman i sockenstugan den 29 december 1891. Det blev efter remissomgång ett framgångsrikt försök och den 1 juli 1892 återinrättades poststationen i Tysslinge, nu med skolläraren Axel Holmberg som föreståndare.

Poststationens andra existensperiod blev kortare än dess första. När järnvägen mellan Örebro och Svartå öppnades för allmän trafik, drogs poststationen nämligen in och kunderna hänvisades till den förenade post- och järnvägsstationen i Latorps bruk.

Latorpsbruk (1897-10-01--1966-06-30)

Stinsen Gustaf Axel Gustafsson i Latorpsbruk fick ansvar för postgöromålen, när järnvägen öppnades för allmän trafik den 1 oktober 1897. Han följdes i december 1899 av Peter Walfrid Larsson. Bland efterträdarna, som fick uppleva en stor ökning av trafiken, kan nämnas Josef Emanuel Gahnberg, Carl August Broström, Karl Viktor Lundin och Bror Svante Olsson.

Den ökande trafiken och postmängden bidrog till att post och järnväg skildes åt vid 1921 års ingång. Då flyttades posten upp till landsvägen, där då tjänstgörande postbiträdet Karl Holmberg hade sitt föräldrahem. Han hade under stationsföreståndarens ansvar fullgjort postsysslorna under en tid och blev nu egen postchef.

Under lång tid ingick i poststationsföreståndarens göromål att också hämta och lämna posten vid tågen. Denna "lokala transport" upphörde 1958, då posten i stället befordrades till Latorpsbruk med landsvägsbuss. Med oförändrad status fanns poststationen kvar till och med juni 1966. Den ersattes då med lantbrevbäring, kompletterad under en övergångsperiod med ett postombud. I dess datumstämpel fanns gravyren VINTROSA POB 1. Detta avvecklades den 30 oktober 1970.

Garphyttan (1935-10-01--)

Inte långt från järnvägen växte Garphytte bruk upp och blev på 1930-talet Sveriges största manufakturverk för ståltråd. Det mesta gick på export. Till Garphyttan kom posten med åkande lantbrevbäring men behovet av en fast postanordning i samhället blev allt starkare. Efter förslag av postmästaren i Örebro med tillstyrkan av postdirektionen i Gävle beslöt poststyrelsen att en poststation skulle öppnas i Garphyttan den 1 oktober 1935.

Bruket ställde en lokal till förfogande och inledningsvis var det föreståndaren för Latorpsbruks poststation Karl Holmberg som skötte poststationen i Garphyttan. Hans hustru skötte då poststationen i Latorpsbruk. Karl Holmberg hade kontrakt om postföringen på landsvägen mellan Latorpsbruk och Garphyttan.

Många vindar har blåst sedan dess och mycket förändrats inom området, inte minst vägnätet. Poststationen i Garphyttan höjdes till postexpedition den 1 oktober 1951. Ingeborg Amalia Filipsson (född Holmberg) blev dess chef i april 1954 med titeln stationsmästare. Postexpeditionen har med ny terminologi och i en generell omorganisation förändrats till postkontor, där postmästare Annika Margheri fick ta över ansvaret för postdistributionen till omkring 680 hushåll. I projekt "Nät 92" lämnades postkontoret ut på entreprenad och ingår därmed i den stora gruppen "post-i-butik".

Vinteråsa (1875-01-01--1886-03-31)

Vintrosa (1886-04-01--)

Organisten och skolläraren G Lundqvist blev antagen till föreståndare för den poststation som öppnades med namnet Vinteråsa den 1 januari 1875. Den 1 april 1885 ändrades poststationens namn till Vintrosa. Initiativtagare var Lundqvists efterträdare, poststationsföreståndaren August Andersson och kyrkoherden J Widén. De anhöll i sitt brev till poststyrelsen den 21 februari 1885, att poststationens namn skulle få stämma överens med socknens. Detta gick poststyrelsen med på och från den 1 april 1886 stod det Vintrosa i datumstämpeln. Här kan tilläggas att en poststation med namnet Vinteråsen fanns 1922-1934, namnändrad till Högforsbruk den 1 juli 1934.

När postens omorganisation i anslutning till järnvägen gjordes upp, beslöt man att inrätta postföring med gående bud fyra gånger i veckan mellan järnvägsstationen och poststationen i Vintrosa. I motiveringen till att man då inte tänkte dra in lantpoststationen fanns följande text:

"Enär trakten vid Vintrosa trafikstation lär vara ringa bebyggd under det att trakten kring Vintrosa kyrka, där Vintrosa poststation är belägen, är rätt befolkad, bör tills vidare Vintrosa poststation bibehållas å dess nuvarande plats och postföring underhållas däremellan och Vintrosa trafikstation".

Vid efterjustering av den nya organisationen tog man inte hänsyn till befolkningsfördelningen. August Andersson blev uppsagd och fick sluta i postens tjänst den 31 mars 1898 och kyrkbyns invånare fick från nästa dag vackert vandra vägen till och från järnvägsstationen, när de hade postärenden att uträtta.

Trafikstationens föreståndare Per Johan Lundqvist fick alltså ta ansvar även för postgöromålen från den 1 april 1898. Han blev länge kvar men i takt med att trafiken ökade måste man skilja post och järnväg åt. Den fristående poststationen fick år 1977 termen postkontor. Ansvar för service till de ca 1600 hushåll som har postadress Vintrosa övertogs av postmästare Marianne Olsson.

Hidinge (1875-01-01--1897-09-30)

Lantbrukaren Constantin Tideström antogs till föreståndare för den poststation som öppnades i Hidinge med 1875 års ingång, när postverket tog över ansvaret för kronobrevbäringen. Tideström var också ordförande i Hidinge kommunalnämnd. Poststationen övertogs i oktober 1891 av folkskolläraren Per Lindberg men drogs in den 30 september 1897 på grund av övergången till järnvägstrafik. Dess kunder hänvisades till den förenade post- och järnvägsstationen med namnet Hidingebro.

Dessförinnan hade framställning gjorts om flyttning av poststationen till socknens norra del, där den legat tidigare, men detta avstyrktes av postmästare Fredrik Lindh i Örebro den 6 mars 1895, sedan denne kunna konstatera att belägenheten var god i förhållande till de sockenbor som hade någon större korrespondens. Postmästaren tillade dessutom följande:

"Utom detta skulle en förflyttning av Hidinge poststation nu vara mindre lämplig, då inom icke långt avlägsen framtid järnvägslinjen Örebro-Svartå kommer att framdragas genom socknen, i sammanhang varmed naturligtvis postförhållandena där komma att ordnas".

Som framgår av tidigare text omfattade denna "icke långt avlägsna framtid" hela 2½ år. Men den 1 oktober 1897 fick Lindberg överlämna inventarier till järnvägens stationsföreståndare och leverera stämpel och sigill till poststyrelsens persedelförråd. De som hade postärenden fick vända sig till järnvägsstationen i Hidingebro.

Detta skulle dock vara obekvämt för åtskilliga av dem som brukat få sina postärenden avklarade genom Per Lindbergs förmedling. Ett antal företrädare för bygden skrev den 29 augusti 1897 till poststyrelsen och bad att få lantbrevbäring tre gånger i veckan från stationen i Hidingebro via Lekhyttan och vidare förbi Hällshyttan, Svenshyttan, Apeltorp, Kvarntorp, Mårtenstorp, Högsäter, Älgkär och Vreta åter till Hidingebro. Genom omlagd postföring skulle de från den 1 oktober 1897 mista förmånen att sända och ta emot brev genom den postförare som passerade Högsäter och Sättran.

Postmästaren i Örebro tillstyrkte och efter beslut tecknades kontrakt med arrendatorn Gustaf Larsson i Högsäter om att fullgöra den önskade lantbrevbäringen.

Hidingebro (1897-10-01--1967-03-31)

Till föreståndare för poststationen i dess nya status antogs järnvägsstationens föreståndare Mauritz Rudolf Schultz, till en början med 240 kr i årsarvode för själva postsysslan. Han var sin post trogen länge och upplevde hur ersättningen steg till 480 kr vid 1903 års generella reglering av arvoden till föreståndare för de förenade poststationerna. Dessutom tillkom då 300 kr i biträdesersättning. Stationsinspektörerna kunde sällan personligen ägna sig åt postgöromålen utan anlidade biträden. Biträdet i Hidingebro hade efter 1914 års reglering 420 kr om året och Schultz fick då själv 600 kr för postansvaret inbakat i sin lön från järnvägen.

Efter hand som posten rationaliserade kunde även poststationen i Hidingebro ersättas med lantbrevbäring. Detta genomfördes med april månads ingång 1967.

Nerikes Knista (1875-01-01--1897-09-30)

Enligt ett brev den 7 december 1874 från poststyrelsen till landshövdingen i Örebro län skulle med 1875 års ingång en poststation öppnas i Nerikes Knista med skolläraren Anders Larsson som föreståndare. Ortstämpelkatalogen uppger att datumstämpeln gav avtrycket KNISTA fram till 1883. Jag har i centralarkivet tyvärr inte kunnat finna några handlingar som redovisar stämpelbytet. Något formellt byte av namn på poststationen var det inte fråga om, eftersom den från början fick heta Nerikes Knista. Gravören tycks av någon anledning ha underlåtit att ta med prefixet när han tillverkade datumstämpeln. I den förteckning över "Poststationerna i Riket" som gällde från 1874 är poststationen upptagen som Nerikes Knista.

Anders Larsson var föreståndare för poststationen under hela dess livstid. Han blev uppsagd från sin befattning för tillämpning från den 1 oktober 1897, då järnvägen togs i bruk för allmän trafik. Lantpoststationen drogs in och Larssons kunder fick vända sig i postärenden till den nya trafikstationen med namnet Fjugesta.

Fjugesta (1897-10-01--)

På vår resa sydväst ut från Örebro har vi nu kommit till Fjugesta, där posten flyttade in i järnvägsstationen den 1 oktober 1897, samma dag som järnvägen uppläts för allmän trafik. Ansvarig för posten blev stationsföreståndaren Axel Teodor Borg med 240 kr i årsarvode för själva postsysslan. Det höjdes till 360 kr med 1899 års ingång, och steg sedan liksom vid andra stationer utmed järnvägen i takt med trafikens utveckling. Borg kunde sålunda efter 1914 års allmänna reglering kvittera 600 kr om året för postarbetet jämte 480 kr i biträdesersättning.

Både post- och järnvägstrafik gick fortsatt i ökad riktning och de båda verken måste skiljas åt 1939. Den 1 mars 1947 höjdes poststationen till rang och värdighet av postexpedition. Med titeln stationsmästare blev Kristina Andersson chef för postexpeditionen den 1 oktober 1951 och kunde i augusti 1972 glädja sig åt att flytta till nya lokaler i Knista Sparbanks fastighet vid Storgatan.

Den ökande trafiken vid postexpeditionen i Fjugesta (som från 1977 började kallas postkontor genom en landsomfattande ny terminologi) kunde i stor utsträckning tillskrivas centralisering dit av mindre postenheter inom en vidsträckt omgivning. Under ett kvarts sekel efter andra världskriget tillfördes sålunda Fjugesta-posten trafiken från bl a poststationerna Edsberg, Gropen och Kvistbro. Det var inte mindre än 2700 hushåll som den nytillträdande postmästaren fick överta ansvaret för efter den under 1991 uppkomna vakansen.

Hackvad (1875-01-01--1965-01-30)

Godsägaren Johan Bernhard Wetter blev föreståndare för poststationen i Hackvad som öppnades med 1875 års ingång på grund av att postverket tog över ansvaret för kronobrevbäringen. Namnet stavades länge utan d på slutet, men från den 15 maj 1939 blev det fullständiga namnet Hackvad fastställt. Detta datum markerar namnändring av ett mycket stort antal poststationer.

I juni 1891 blev organisten och skolläraren Johan Albert Ferdinand Nilsson poststationsföreståndare i Hackvad och kom att förbli så i tre decennier. Trots att närheten till järnvägen inte var påtaglig medförde omorganisationen vissa komplikationer för hans kunder genom att landsvägspostföringen ändrades när tågen började gå. Den del av postföringslinjen som låg mellan Hackvad och Via var avsedd att slopas. Detta var till nackdel för handlanden K J Nilsson i Via, som fick sin lösväska från Hackvad via den linjedelen och i hans lösväska medfördes post till många korrespondenter i den delen av socknen. Postnästaren i Vretstorp föreslog en annan lösning än den ursprungligen tänkta och genom en liten omväg för postföraren kunde handlanden i Via fortfarande få sin lösväska och allt tycks ha avlöp till belåtenhet.

Poststationen i Hackvad var aldrig indragningshotad i samband med järnvägens tillkomst. Den levde vidare med nya föreståndare och fick bestå tills den nya tidens rationaliseringsvindar svepte bort den med januari månads utgång 1965. Ett postombud kompletterade den ersättande lantbrevbäringen under en övergångstid till och med mars 1969.

Edsberg (1875-01-01--1956-03-31)

Betydligt närmare järnvägen än Hackvad låg poststationen i Edsberg, som hade öppnats med 1875 års ingång. Lantbrukaren August Hammarström blev dess föreståndare enligt poststyrelsens beslut den 7 december 1874, följd av lantbrukaren Anders Eriksson. En viss ändring av postförhållandena i Edsberg inträdde med järnvägens tillkomst genom att poststationen flyttades den 1 oktober 1897 till kyrkbyn, och övertogs av folkskolläraren och klockaren Axel Gillén samtidigt som poststationen Edsbergs Sanna drogs in.

Poststationen i Edsberg var inte så bärkraftig och hörde till dem som kunde ersättas med motoriserad lantbrevbäring relativt tidigt när rationaliseringar började på allvar efter andra världskriget. Den drogs in den 31 mars 1956.

Edsbergs Sanna (1893-10-01--1897-09-30)

Om inte poststationen i Edsberg påverkades nämnvärt av den nya järnvägen kom tidpunkten för den nya järnvägens ibruktagande att i så mycket högre grad drabba poststationen med namnet Edsbergs Sanna. Detta kan dock betraktas som en ren tillfällighet. Järnvägen kan inte ensamt sägas ha varit orsaken till att poststationen i Edsbergs Sanna drogs in den 30 september 1897 utan också det faktum att Edsbergs sockens ursprungliga poststation flyttades till kyrkbyn samtidigt som tågen började gå.

Poststationen Edsbergs Sanna hade inrättats den 10 oktober 1893 efter framställning av ett stort antal korrespondenter inom Edsbergs socken som inte ansåg sig kunna utnyttja den ursprungliga poststationen. Vid remissbehandlingen motsatte sig inte minst poststationsföreståndarna i Kvistbro och Edsberg en i framställningen antydd lösning att "flytta" endera poststationen till Edsbergs Sanna (dvs dra in antingen poststationen i Kvistbro eller Edsberg). Postmästare Frans Oskar Dahlqvist i Vretstorp föreslog i sitt svar till poststyrelsen den 9 januari 1893 "att den av några Edsbergsbor framställda begäran att få poststation vid Edsbergs Sanna ej måtte beviljas".

Postinspektör W Ljungh förvärvade efter långvarig utredning och personligt besök i orten en annan inställning. Denna redovisade han i ett fyra foliosidor långt brev till poststyrelsen den 22 augusti 1893. Merkostnaden vid bifall "skulle allenast med omkring 218 kronor om året förhöja Kungl. Postverkets utgifter". Poststyrelsen beslöt enligt postinspektörens förslag och handlanden Axel Englund i Lugnet blev från den 1 oktober 1893 föreståndare för den nya poststationen med 100 kr i årsarvode. Kontraktet överfördes från nyåret 1895 på telefonföreståndaren Aron Klaesson.

På en fyraårsperiod hade poststationen således två föreståndare. Klaesson blev uppsagd i anslutning till järnvägens tillkomst samtidigt som Edsbergs ursprungliga poststation flyttades till kyrkbyn. De som anlitat poststationen i Edsbergs Sanna kunde nu välja mellan att få posten genom poststationen vid kyrkan eller järnvägsstationerna i Fjugesta, Gropen eller Kvistbro. Det blev tätt mellan poststationerna.

Poststationen i Edsbergs Sanna har litet utförligare berörts i häftet "Kortlivade poststationer i Örebro län" (posthistorisk skriftserie nr 33).

Gropen (1897-10-01--1967-01-31)

När järnvägsbyggarna arbetade fram en alltmera fullständig bana började befolkningen oroa sig också för postanordningarna. Detta var särskilt påtagligt i Kvistbro socken där olika läger kämpade för att få en poststation i Kvistbro järnvägsstation respektive i Gropen. Kommunalnämndens ordförande Per Nilsson i Gropen skrev den 28 maj 1897 tillsammans med företagare i trakten av Gropen till poststyrelsen och framhöll med viss motivering "att det torde ej vara behov av Poststationens förläggande" till Kvistbro järnvägsstation. De tillade:

"Gropens station är förlagd närmare Kvistbro kyrka vid Gropens kvarn, där större industrirörelse redan nu bedrives, såsom tullhandelskvarn med spannmålshandel, sågverk med virkeshandel, hyvleri, benfabrik, raffeltoppsfabrik samt ett större tegelbruk m m samt byarna Ökna, Hässleby med ett under byggande mälteri, Västanby, Kråkomo torp, Gropen, Binninge och Via, som bebos av mycket folk, lantbrukare, hantverkare".

Ett annat läger fick, som man säger, nys om det här delvis citerade brevet och skyndade sig att avge moteld i ett brev den 17 juni 1897 och skrev bl a följande till poststyrelsen:

"Då poststyrelsen antagligen icke kan kosta poststationer vid båda ställena, samt allt för stor skada skulle tillskyndas största antalet befolkning om poststation icke bleve anlagd vid Kvistbro järnvägsstation; alltså torde vi ödmjukast få hos Generalpoststyrelsen värdsamt anhålla det ifrågavarande poststation måtte bli förlagd vid under anläggning varande Kvistbro järnvägsstation."

Albin Lindström i Trystorp tog också till orda i ett brev den 23 juni 1897 till poststyrelsen och började detta på följande sätt:

"På grund av den agitation, som en person i norra delen av Kvistbro socken satt igång för att få den nuvarande vid Kvistbro skolhus belägna poststationen flyttad till Gropens anhaltstation å Örebro-Svartå-järnvägen, vägar undertecknad på uppmaning av ett flertal personer inom Kvistbro, Edsbergs och Tängeråsa socknar värdsamt fästa Kungl. General-Poststyrelsens uppmärksamhet på att den naturligaste och lämpligaste platsen för en ny poststation - därest den nu vid Kvistbro skolhus befintliga skall flyttas - icke är Gropens anhaltstation utan Kvistbro järnvägsstation vid samma bana. Gropens järnvägsstation, belägen mellan Fjugesta och Kvistbro järnvägsstationer, är såsom ovan antytts endast en anhaltstation av föga betydelse, under det att järnvägsstationen vid Kvistbro med vissshet blir en av Örebro-Svartå-järnvägens största och viktigaste. Vidare torde uppmärksammas, att för den händelse poststationen vid Edsbergs Sanna kommer att flyttas till Fjugesta järnvägsstation, avståndet därifrån och till Gropen endast är 2½ kilometer. Från Gropen och till Kvistbro järnvägsstation är avståndet 2 kilometer. Ett ännu viktigare skäl emot en poststations förläggande till Gropen torde vara, att endast 3 à 4 hemmansgårdar få direkt nytta av en sådan, vartill kommer att dessa gårdar redan nu äro lyckligt lottade, då de på ett avstånd av 1½ kilometer äga postkontor i Edsbergs Sanna och för den händelse detta flyttas till Fjugesta väglängden dit blir 2½ kilometer och till Kvistbro järnvägsstation 1½ à 2 kilometer."

Nog spillde man mycket krut i onödan, för poststyrelsen beslöt att inrätta poststationer i såväl Gropens som Kvistbro järnvägsstationer den 1 oktober 1897. I Gropen blev stationsmästaren Carl Erik Heffner ansvarig för posten. Han förflyttades till Mullhyttemo den 1 november 1914 och efter honom ansvarade bl a följande för posteservice i Gropen: Erik David Larin (1915-1916), Per Erik A:son Lindroth (1915-1917) och därefter Carl Fabian Malmqvist.

En av senare tiders föreståndare var Ingrid Larsson (från 1940). Under 1960-talet fördes indragning av antingen järnvägsstationen i Gropen eller i Kvistbro på tal. För postens del blev det poststationen i Kvistbro som först fick stryka på foten (den 25 maj 1963). Vid ett opinionsmöte 1966 i Kvistbro församlingsgård återopade järnvä-

gens representant det faktum att Gropen hade mera styckegods än den då poststationlösa järnvägsstationen i Kvistbro. Detta hade nu inte någon betydelse för posten. Lantbrevbäringen i Gropen hade redan förts över till Fjugesta, varefter det bara fanns ett 30-tal hushåll som anlidade Gropens poststation. Till slut drabbades poststationen i Gropen av geddesyxan, som man säger, och detta skedde med januari månads utgång 1967. Fru Ingrid Larsson blev kvar som platsvakt i Gropen till dess att stationen gjordes obemannad vid ett följande tidtabellsskifte.

Qvistbro (1861-05-01--1963-05-25)

Vid Michaéli Sockenstämma med Kvistbro församling den 25 november 1860 behandlades en kungörelse från landshövdingen den 19 november som berörde möjligheten att inrätta poststationer på landsbygden enligt ett regeringsmedgivande till poststyrelsen i mars samma år. Stämman beslöt att ingå med anhållan om en poststation i Kvistbro församling och hoppades

"att Konungens Befälningshavande komme att göra avseende på det särdeles tjänliga läget för en poststation vid Qvistbro kyrka eller Qvistbro Klockaregård, där församlingen ansåg vara det lämpligaste ställe för en poststation, då kyrkan är belägen mitt emellan Örebro, Atorp, Karlskoga, Askersund och Bodarne, till vilka alla postkontor därifrån räknar omkring 3 mil".

Beslutet redovisades i ett brev till landshövdingen den 20 december 1860, undertecknat av vice pastor J I Lindgren, som framförde församlingens förslag att till poststationsföreståndare anta klockaren Lars August Carlberg "såsom en i allo pålitlig och rättskaffens man, vars redbarhet och hedrande vandel under hans över 30-åriga tjänstetid härstädes äro en säker borgen, att han kommer att motsvara det förtroende, vilket honom genom denna befattning lämnas".

Landskansliet i Örebro anmälde i ett brev till poststyrelsen den 18 februari 1861 behovet för poststationer inom hela länet, vid det tillfället begränsat till tre platser, nämligen Hjulsjö, Kvistbro och Lerbäck. Poststyrelsen beslöt att inrätta en poststation i Kvistbro den 1 maj 1861 men vilade på hanen beträffande de båda andra. Det fick anstå till 1870 resp 1875 innan poststationer blev verklighet där.

Klockare Carlberg blev således poststationsföreståndare den 1 maj 1861. Det var landets 20:e poststation. Förutom det tjoget fanns det vid den tidpunkten 175 postkontor och 21 postuppsyningsmansplatser - ett ganska glest postnät. Stavningen av poststationens namn har varierat något; varianterna Qvisbro, Qvistbro och Kvistbro förekommer. För filatelister är det intressant att en s k strålstämpel (utan datumangivelse) användes i Kvistbro på 1860-talet. Normalt var det endast järnvägs-poststationer som tilldelades strålstämpel och samtliga försvann omkring 1869, sedan poststationerna börjat tilldelas vanliga datumstämpel.

Carlbergs årsarvode på 200 kr höjdes genom beslut den 5 maj 1876 till 240 kr. När skolläraren Karl Gustaf Berglund tog över den 1 oktober 1893 (som vikarie från den

12 september), fastställdes arvodet emellertid till blott 150 kr. Detta kunde motiveras bl a med att socknen under mellantiden hade fått en poststation i Mullhyttan (1886) och arbetsmängden i Kvistbro hade minskat i motsvarande mån. I Svartå i samma socken fanns en järnvägs-poststation vid nordvästra stambanan ända sedan december 1866.

Under fyra år skötte Berglund poststationen i Kvistbro med den äran men när tågen började gå, fick han lämna ifrån sig stämpel och sigill och vissa andra inventarier den 1 oktober 1897 till järnvägens stationsföreståndare Seth Wilhelm Moselius. Dit flyttades nämligen poststationen, till mångas förvåning eftersom en poststation öppnades samtidigt i Gropen.

Moselius avgick den 30 september 1911. Bland hans efterträdare kan nämnas Johan Emil Mellberg (1911-1914), Frans Vilhelm Åkerström (1914), C F Malmqvist (1914-1916) och Carl Otto Bäckstedt från november 1916. Rationaliseringsvindarna bäste allt kraftigare efter andra världskriget och den 25 maj 1963 blev sista dagen för poststationen i Kvistbro. Den blev alltså drygt 102 år gammal.

*Som Qvistbro församling vid Sockenstämman
den 25te detsamma november 1860, anmodat mig, att
hos Konungens Befälningshavande söka
stationsföreståndareplatsen vid den härstädes
föreslagna poststation; ja jag jag mig med
föredrag och utskickligen anstalt jag som dokum.
till nämnde befattning; och vill jag, om jag
jämförat, förete full borgen för både för
mig, i alla för nämnde befattning, som Kon.
har att utföras.*

*Qvistbro den 22 December 1860.
Lars August Carlberg.
Klockare i Qvistbro.*

Mullhyttan (1886-08-01--1897-09-30; 1988-05-30--)

Läget för poststationen i Kvistbro vid klockaregården och kyrkan befanns inte tillräckligt centralt för flertalet inom socknen, något som kom till synes i ett brev till poststyrelsen den 20 november 1885. Det skrevs under av folkskolläraren i Mullhyttan Alfred Kjellander och kronolänsmannen M Lidén med flera andra som bodde i socknens mellersta del. De framhöll att sockenkyrkan låg i yttersta kanten åt öster, medan Svartå järnvägsstation låg i yttersta kanten åt väster. Avståndet mellan dessa två punkter uppgavs vara 21 kilometer. Socknens kommunikationsproblem konkretiserades med följande ord:

"Vid Kvistbro kyrka ligger Kvistbro poststation, vilken väl skulle vara inrättad för församlingens folk, men som nu liksom kyrkan har det felet att ligga så långt åt östra gränsen av församlingen som möjligt, varav följden är att endast 1/4 av befolkningen inom församlingen kan hämta posten vid kyrkan".

Till Mullhyttan, centralt inom församlingen, fanns postföring tre gånger i veckan från den tio kilometer avlägsna Hasselfors järnvägsstation vid nordvästra stambanan. Posten kom i en lösväska, som togs emot av en privatperson i Mullhyttan. Han var inte anställd av postverket men delade ut posten och tog för sitt besvär ut en avgift på två öre för vanliga brev, fem öre för rekommenderade brev och mellan 15 och 30 öre om året för utlämning av postabonnerade tidningsexemplar.

Enligt reglerna för lösväskor fick värdepost inte sändas med dem förrän adressaten hade lämnat en kvitterad avi. Trots att det fanns lantbrevbäring användes en lösväska för posten till Mullhyttan. De som inte hade direkt kontakt med lantbrevbäraren fick värdepost minst tre dagar senare än vanlig post. De löpte också risken att förlora värdebrev vid eventuellt slarv med lösväskan. Det fanns enligt petitionärerna också ett slag av värdepost som inte alls fick skickas med lösväskan och som inte heller lantbrevbäraren förmedlade. Därför måste postens kunder ibland resa eller skicka bud till poststationen i Hasselfors.

Med många argument byggde petitionärerna upp sin ansökan om att få en egen poststation i Mullhyttan. Poststationsföreståndaren i Kvistbro tycktes inte vilja se någon poststation inrättad i Mullhyttan. Den kunde naturligtvis äventyra hans poäng vid eventuell omklassificering.

Den som skulle kunna "drabbas" mest var poststationsföreståndaren i Hasselfors på grund av bortfall av arvode för expedition av lösväskor. Men till skillnad från kollegan i Kvistbro tillstyrkte han framställningen om en poststation i Mullhyttan. Det gjorde också inspektören i västra järnvägspostdistriktet och poststyrelsen beslöt att en sådan skulle inrättas den 1 augusti 1886. Föreståndare blev folkskolläraren Alfred Kjellander med 120 kr i årsarvode.

Kungörelse,

angående öppnande af poststationer m. m.

Den 1 nästinstundande augusti öppnas poststation vid anhaltsstationen *Gåfvetorp* å Södra stambanan samt vid *Mullhyttan* inom Örebro län.

Samma dag kommer den inom Vesterbottens län belägna poststationen *Djupviken* att namnförändras till *Holmsund*. Stockholm den 23 juli 1886.

Hasselfors—Mullhyttan. (Från den 1 augusti 1886.)								
T. Th. L.	—	4,0	1,0	Hasselfors' poststation	T. Th. L.	1,0	—	
				Thoboda.....				
				Bäcklunda				
				Bäckatorp				
				Strömsborg				
T. Th. L.	6,30	—		Mullhyttans poststation	T. Th. L.	—	10,30	
				Postföringen å linien ombesörjes af lantbrevbärare.				

Denna tidtabell gällde för postföring till Mullhyttan från den 1 augusti 1886, då poststationen öppnades där. Inramad uppgift avser kl 18.30 - inramning gjordes för att markera "nattid" innan man började tillämpa 24-timmarsdygnet i tidtabellerna.

Folkskollärare Kjellander blev uppsagd från sin befattning under förberedelserna för posttrafik på järnvägen. Lantpoststationen drogs nämligen in och i stället inrättades en järnvägspoststation med namnet Mullhyttan. Ett bevis om uppsägningen skickades till postinspektionen den 27 juni 1897 av den överordnade postmästaren i Degerfors, som också sände med ett bevis om att Johan August Nilsson blivit uppsagd från kontraktet om lantbrevbäring på linjen Hasselfors-Mullhyttan. Förbindelsen med nordvästra stambanan behövdes inte längre, när det nu fanns låg på närmare håll. Poststationsnamnet Mullhyttan fanns således bara under elva år och två månader under dess första period.

Långt senare kunde ändå bygden notera att de fick ett postkontor fast i oväntad skepnad. Sedan 1986 blev postkontor namnet på alla fasta postanordningar med kundservice. Den 30 maj 1988 invigde regionchefen i Örebro Lilan Forsman nya posten i Mullhyttan med Mullhyttans Järn, Färg och Manufaktur som entreprenör. Postadressen var emelleretid Fjugesta och det stod FJUGESTA LBB 2 i den datumstämpel som användes.

Sedan hembygdsföreningen lämnat in en ansökan, återinfördes postadressen Mullhyttan den 1 oktober 1989, som ett led i postens medgivande att öka antalet adressenheter. Postadressen för dem som bodde i Mullhytte-området hade då länge varit Fjugesta och fortsättningsvis utgick lantbrevbäringen från Fjugesta.

Fräjdbytyg.

Att *Folkskoleläraren Alfred Kjellander*

från *Skolläraarböfallet i Mullersåters egor* af nedanskripta församling är född den *9 Februari* 1855 (*Femtiofem*) samt åtnjuter medborgerligt förtroende, värder härmed på begäran intygadt för sökande af poststationsbefattning.

Quistbro (*Örebro* län) i Pastors-Expeditionen den *9 April* 1886 (*attiosex*).

Mullhyttemo (1897-10-01--1973-04-30)

Indragningen av poststationen i Mullhyttan den 1 oktober 1897 kompenstrades genom att en poststation öppnades i Mullhyttemo järnvägsstation. Där blev Klaes Hjalmar Larsson ansvarig för postgöromålen, följd i december 1903 av Gustaf Alfred Agren. Vid dennes avgång i augusti 1914 hölls befattningen vakant tills Carl Erik Heffner tog vid i november 1914.

Trafiken utvecklades gynnsamt, ja så bra att det inte gick att i längden ha post och järnväg förenade. De skildes åt och poststationen statushöjdes till postexpedition den 1 oktober 1951. Till dem som med titeln "stationsmästare" inte behövde syssla med järnvägsgöromål hörde Erik Rudolf Mauritz Krantz, utnämnd från den 1 oktober 1959 med erfarenhet som lantbrevbärare.

Tio år senare påbörjades den omorganisation som så småningom skulle leda till protester från berörd befolkning. Tre lantbrevbärningar med utgång från Mullhyttemo poststation slogs samman till två. Postens representanter uttalade vid det tillfället att det inte fanns några som helst planer på indragning av Mullhyttemo postexpedition. Men vissa kunder fick redan då byta postadress från Mullhyttemo till Fjugesta på grund av omläggning av lantbrevbäringslinjerna.

Två år senare fanns det ett konkret förslag om indragning av postexpeditionen, ett förslag som med viss modifiering och efter överklagning hos regeringen genomfördes med april månads utgång 1973. I poststyrelsens svar till regeringen den 1 april 1973 med anledning av besvär från Nils Berger och Gunnar Karlsson mot beslutet att dra in postexpeditionen hette det bl a följande:

"Postverket försöker successivt förbättra landsbygdens postservice i första hand genom utbyggnad av lantbrevbäringsnätet. Lantbrevbärarna ger sina kunder en god och effektiv betjäning. Små postanstalter däremot kan ej utnyttjas rationellt och blir dyra anordningar i förhållande till den betjäning de ger allmänheten. Genom att Postverket byter ut postanstalter mot lantbrevbärning kan även kunder i mindre tätorter, som annars inte kunde få postutdelning, få posten hemburen utan merkostnad för verket.

Enligt vår uppfattning är den beslutade omorganisationen en god och rationell lösning av områdets postfråga. Samtidigt som berörda hushåll får god postservice, beräknas Postverkets kostnader minska med ca 68 000 kr per år."

Indragningen av postexpeditionen Mullhyttemo genomfördes sålunda om än något försenad på grund av överklagningen. Kvar blev emellertid postlokalen och där gjorde lantbrevbäraren ett uppehåll på en timma varje tur. Det var ett av 1970-talets innovationer, en anordning som kallades postställe och från 1986 års ingång fick den mera prentiösa termen postkontor. Glädjen i bygden var stor, när ett entreprenadpostkontor öppnades den 30 april 1988 och kanske ännu större när postadressen Mullhyttan återinfördes den 1 oktober 1989. Om detta berättas i föregående avsnitt om Mullhyttan.

Svartå (1866-12-01--)

På vår färd längs järnvägen från Örebro passerar vi efter Mullhyttan hållplatserna Dromen och Hemsjöstrand innan vi når banans ändpunkt, Svartå vid nordvästra stambanan. Där öppnades en förenad post- och järnvägsstation den 1 december 1866. Stationsföreståndaren Claes Adolf Uggle fick ansvar för postgöromålen. Rudolf Rundberg, Ernst Hagander, Per Wilhelm Hydén, Gustaf Sjövall och Johan Hjalmar Thelander blev några av hans efterträdare, innan post och järnväg skildes åt i modern tid och poststationen började kallas postkontor 1977 och postutdelningen ändrades att utgå från Degerfors. Övergången till postens nya transport- och sorteringsorganisation minskade behovet av järnvägstransporter redan den 12 maj 1968 och i juni 1973 upphörde tågen på nordvästra stambanan att stanna i Svartå.

Det var stinsen Ernst Hagander som fick uppleva anknytningen den 1 oktober 1897 av järnvägen från Örebro. Nedläggning av järnvägen påbörjades 1977 med upphörd godstrafik och den 28 juni 1985 gick det sista persontåget på banan. Under åren 1990-1991 har rivningsarbetet pågått och de äldsta spåren blev således drygt 90 år gamla.

Med fortsatt rationalisering överläts postkontoret genom projekt "Nät 92" på entreprenad och Svartå fick "Post i butik" liksom Mullhyttan redan 1988 (sid 16 nederst).

Örebro—Svartå.

(M. D.)

(Från den 1 oktober 1897.)

Plk. Tåg 55. Dagligen		Denna spalt läses nedifrån och uppåt.	
2,55	Örebro	6,45	8,40
3,28	Gräfsveby	6,12	8,5
3,43	Latorps bruk	5,59	7,52
3,51	Vintrosa *)	5,48	7,41
4,7	Hidingebro	5,36	7,28
4,23	Fjugesta	5,17	7,9
4,35	Gropen	5,5	7,0
4,46	Qvisbro	4,57	6,52
5,3	Mullhyttemo	4,43	6,38
5,24	Svartå	4,20	6,15

O. L. S. M. T.
Tåg 56 a. Th. F.
Plk. Tåg 56 b.
Plk.

*) Mellan Vintrosa poststation och Vintrosa järnvägsstation verkställes postbefordran med gående bud fyra gånger i veckan, fram och åter. (Se stora tidtabellsamlingen nr 564, II.)

Litteratur om svensk post- och samhällshistoria

Denna sammanställning är en förteckning över alla tillgängliga publikationer i skriftserien om svensk posthistoria. Rekvisitioner skickas till Erik Lindgren, Box 222, 351 05 VÄXJÖ. Det går också bra att ringa in ev beställningar till tel 0470-19354.

Publikationsnummer samt bok- eller häftetitel	län	Pris kr
1. Posthistoria från Ljungby kommun (bok 144 sidor)	G	60
2. Kommunikation i gränsbygd (södra Sunnerbo härad, bok 176 sidor)	G	80
3. Kommunikation i Västbo (bok 192 sidor)	F	80
4. Kommunikation i Allbo (bok 224 sidor)	G	80
6. Kommunikation i Kinnevald (bok 112 sidor)	G	60
8. Kongaposten (bok 176 sidor)	G	70
9. Berättelser från glesbygd (Uppvidinge härad, bok 160 sidor)	G	70
10. Mitt i Småland (Norrvidinge härad, bok 96 sidor)	G	60
11. På post i Mo härad (bok 112 sidor)	F	60
12. Posten i Njudung (Västra och Östra härad, bok 176 sidor)	F	70
13. Humlegubbar (Udda postberättelser i skilda delar av Sverige, 176 s.)	alla	70
14. Tunalänspost (häfte 40 sidor)	H	40
15. På post i Norra Småland (Norra och Södra Vedbo härad, bok 176 sidor)	F	70
<i>Alla följande publikationsnr avser småskrifter 20 - 40 sidor</i>		
16. Filateli i Postens cirkulär under 150 år. I urval och med kommentarer		40
17. Postorters namn som fort försvann		40
18. Ortannam i postadresser. Exempel på variationer vid namngivning		40
31. Posthistoria från Forsheda	F	15
32. Posthistoria från Kåkindis härad	R	25
33. Kortlivade postnamn i Örebro län	T	25
34. Posten vid Nora-Karlskoga och Vikern-Möckelns järnvägar	T	25
35. Posten vid järnvägarna Strömtorp-Otterbäcken och Gullspång-Torved	T R	20
36. Posten vid järnvägen Hässleholm-Kristianstad	L	20
37. Posten vid järnvägen Hässleholm-Veinge	L	25
38. Posten vid järnvägen Eslöv-Kristianstad	L M	25
39. Posten vid järnvägen Kristianstad-Brösarp	L	20
40. Posten vid järnvägen Lund-Harlösa	M	20
41. Posten vid järnvägen Ystad - Sankt Olof	L	25
42. Posten vid järnvägen Brösarp-Ystad	L	20
43. Litet om posten vid Inlandsbanan	6 län	25
44. Något om posten i Handbörds härad	H	20
45. Något om posten i Norra Möre	H	25
46. Posten vid järnvägen Norrköping-Arkösund	E	25
47. Glimtar från posten i Södra Möckleby (Degerhamn)	H	15
48. Posthistoria från Jula-trakten	R	20
49. Posthistoria från Vedens härad	P	20
50. Posten vid Krösnabanan	G K	25
51. Posthistoria från Ronneby	K	20
52. Om posten vid Blekinge kustbana	K	30
53. Posthistoria från Rohnäs	BD	15
54. När posten kom till Arneberg	BD	15
55. Posthistoria från Vargbacken	BD	15
56. Posten vid järnvägen Dalby-Bjärsjölagård	M	20
57. Posthistoria från Helgebodafors	S	15
58. Posthistoria från Källands härad	R	20
59. Posthistoria från Karlsborgs kommun	R	20
60. Posthistoria från Kinne härad	R	20
61. Glimtar från posten i Väskinde	I	15
62. Posthistoria från Barne härad	R	20

Publikationsnummer och häftetitel

Publikationsnummer och häftetitel	län	pris kr
63. Posthistoria från Åse härad	R	25
64. Posthistoria från Laske härad	R	25
65. Posthistoria från Frökinds härad	R	25
66. Posthistoria från Gudhems härad	R	40
67. Om post i Skövde kommuns landsbygd	R	20
68. Posthistoria från Töreboda kommun	R	30
69. Posthistoria från Gullspåns kommun	R	25
70. Posthistoria från en del av Mariestads kommuns landsbygd	R	20
71. Posthistoria från Ransbergs socken i Västergötland	R	20
72. Posthistoriska glimtar från Lunds kommun	M	40
73. Posthistoria från Tofteryds socken	F	20
74. Något om posten i Gärdslösa-trakten	H	20
75. Posthistoria från Valla socken på Tjörn i Bohuslän	O	15
76. Något om kortlivad post i Halland	N	40
77. Posthistoria från Asarums socken	K	25
78. Posthistoria från Sölvesborgs kommun	K	25
79. Posthistoria från Blekingekusten	K	25
80. Posthistoria från Fridlevstad, Hjortsberga, Ringamåla, Sillhövda & Öljevult	K	20
81. Kortlivade postnamn i Uppland	B C	40
82. Kortlivade postnamn i Västmanland	U	25
83. Några kortlivade postnamn i Östergötland	E	30
84. Poststationer vid Nordvästra Stambanan	T S	20
85. Kortlivad skånsk post, del 1, Malmöhus län	M	30
86. Kortlivad skånsk post, del 2, Kristianstads län	L	30
87. Posthistoria från Villands härad	L	30
88. Posthistoria från Möklinta socken och järnvägen Sala - Krylbo	U W	30
89. Kortlivade postnamn i Gävleborgs län	X W	30
90. Kortlivade postnamn i Kopparbergs län	W	20
91. Kortlivade postnamn i Jämtlands län	Z	25
92. Kortlivade postnamn i norra Sverige		25
93. Posthistoria från Inlands Nordre härad	O	25
94. Posthistoria från Inlands Södre härad	O	20
95. Posthistoria från Tunge härad	O	20
96. Posthistoria från Lane härad	O	20
97. Posthistoria från Tanums härad	O	20
98. Posthistoria från Bullarens och Sörbygdens härad	O	20
99. Posthistoria från Kville härad	O	25
100. Guide för post- och samhällshistoria från mer än 2000 orter		40
101. Något om posten vid järnvägen Tingsryd - Bredåkra	K	25
102. Något om posten i Råå	M	20
103. Posthistoria från Rydaholms socken	F	20
104. Anteckningar om posten i Tving	K	20
105. Om posten i trakten av Synnerby	R	20
106. Om posten i Sexdrega pastorat	P	25
107. Något om posten i Listerby socken	K	15
108. Om posten i södra Kind	P	25
109. Om posten i Madesjö	H	20
110. Om posten i Västra Eds pastorat	H	20
111. Om posten i Gärdserums pastorat	H	20
112. Om posten i Gamleby och Överums pastorat	H	25
113. Posten vid järnvägen Malmö - Genarp	M	20
114. Posten vid järnvägen Limmared - Holsljunga	P	25
115. Om posten i Svenljunga pastorat	P	25
116. Om posten i Kind vid gränsen till Småland	P	20
117. Om posten i Olofströms kommun	K	40
118. Om posten vid Västra Centralbanan	R P F	40
119. Posten i trakten av Kvånum	R	20
120. Om posten i Bjuvs kommun	M	20

Publikationsnummer och häftetitel

	län	pris kr
121. Posten i tre västgörasocknar Varola Vårsås Mofalla	R	20
122. Om posten i Fröjereds pastorat	R	20
123. Poststationer vid järnvägen Uddevalla - Herrljunga	O P R	20
124. I Sydost; posthistoria från Östra härad i Blekinge	K	40
125. Om posten i Hällaryds pastorat	K	20
126. Posten vid smalspåret (Växjö - Västervik)	H G	40
127. Posthistoria från Söderåkra	H	20
128. Posten i Arby pastorat	H	20
129. Posten i Vintrosa pastorat	T	20
130. Posten i Högsby pastorat	H	20
131. Posten i Höks härad	N	25
132. Landsbygdspost i Skara kommun	R	20
133. Posthistoria från Ore socken	W	15
134. Aspelandspost	H	30
135. Poststationer vid järnvägen Bränninge - Väderstad	E	20
136. Om post i Ovanåkers kommun	X	25
137. Om posten i Hästveda och Stoby pastorat	L	20
138. Posthistoria från Förslövs och Hjärnarps pastorat	L	15
139. Posten vid järnvägen Norrköping - Valdemarsvik	E	15
140. Posthistoria från Vilske härad	R	20
141. Om post vid järnvägen Jönköping - Gripenberg	F	15
142. Posthistoria från Alingsås kommun	P	30
143. Posthistoria från Bollebygds härad	P	20
144. Posthistoria från Vättle härad i Västergötland	P	30
145. Posthistoria från Kinnefjärdings härad	R	20
146. Landsbygdspost i Stranda härad	H	25
147. Posthistoria från Saleby pastorat och Jungs socken	R	20
148. Posthistoria från Vårgårda kommun	P	20
149. Posthistoria från Malma socken i Västergötland	R	20
150. Posthistoria från Viste härad	R	25
151. Posthistoria från Ale härad	P	30
152. Posthistoria från Skurups kommun	M	25
153. Posten vid järnvägen Malmö - Ystad	M	20
154. Posten vid järnvägen Börringe - Östratorp	M	20
155. Om post i Norra Härene socken	R	20
156. Posten vid järnvägen Borås-Ulricehamn	P	20
157. Posten vid järnvägen Malmö - Simrishamn	M L	30
158. Kortlivade poststationer i sydöstra Skåne	L	20
159. Posten vid järnvägen Kristianstad - Älmhult	L	25
160. Kortlivad post på Gotland	I	30
161. Några poststationer i Norra Tjust	H	20
162. Posthistoria från Klippans kommun	L	20
163. Posthistoria från Kärda	F	15
164. Landsbygdspost vid Mariestad - Kinnekulle järnväg	R	15
165. Posten vid järnvägen Hästveda - Karpalund	L	20
166. Landsbygdspost i Södra Tjust	H	40
167. Posthistoria från Habo och Mullsjö kommuner	R	20
168. Posthistoria från Tidaholms kommun	R	20
169. Posthistoria från södra Mark	P	20
170. Posthistoria från nordvästra Mark	P	20
171. Posthistoria från nordöstra Mark	P	20
172. Poststationer vid järnvägen Älmhult - Sölvesborg	G L K	30
173. Posthistoria från Arnäs' socken	Y	10
174. Landsbygdspost vid järnvägen Trollhättan - Nossebro	P R	20
175. Posthistoria från Valbo härad i Dalmland	P	30
176. Posthistoria från Tierps kommun	C	30
177. Posthistoria från Vette härad i Bohuslän	O	20

Publikationsnummer och häftetitel

	län	pris kr
178. Posthistoria från Sevede härad i Kalmar län	H	30
179. Kortlivad sömländsk post	B D	30
180. Kortlivad sömländsk post, del 2	B D	20
181. Om posten vid järnvägen Kilafors - Söderhamn	X	20
182. Kortlivade småländska postnamn	F G H	40
183. Kortlivade postnamn i Värmland	S	20
184. Posthistoria från Harjagers härad	M	25
185. Kortlivade postnamn i Västergötland	P R	30
186. Om posten i Nordmarks socken	S	25
187. Om posten vid Norbergs Järnväg	U	25
188. Om posten vid järnvägen Eslöv-Ystad	M	25
189. Posthistoria från Torsås' pastorat i Kalmar län	H	25
190. Något om posten vid Nordmark-Klarälvens järnväg	S	25
191. Om posten vid Karlstad-Munkfors' järnväg	L	25
192. Posten vid Skåne-Smålands järnväg, södra delen	H	25
193. Posthistoria från Ljungby socken i Kalmar län	F	20
194. Om posten i Byarums, Åkers och Kävsjö socknar	F	20
195. Posthistoria från Frycle, Gällaryds och Hagshults socknar	F	20
196. Något om posten i Hånger, Tännö och Voxtorps socknar	T	25
197. Om posten vid järnvägen Örebro - Svartå	H	25
198. Posthistoria från Karlslunda pastorat	H	30
199. Posthistoria från tolv orter i Södra Möre härad	AC	20
201. Något om Posten i Robertsfors kommun	O	30
202. Något om Posten på Västra Orust	O	25
203. Posthistoria från Sotenäs kommun	O	30
204. Posthistoria från Östra Orusts härad	P	20
205. Posthistoria från Flundre härad	E	30
206. Om posten vid Mellersta Östergötlands Järnväg	P	30
207. Posthistoria från Redvägs härad	P	30
208. Posthistoria från Ås härad	H	30
209. Posthistoria från Gärdslösa pastorat	H	30
210. Posthistoria från Glömminge och Torslunda pastorat	H	40
211. Posthistoria från Mörbylånga pastorat	H	30
212. Posthistoria från Södra Möckleby pastorat	H	30
213. Posthistoria från Köpings pastorat på Öland	H	30
214. Posthistoria från Högby pastorat	I	25
215. Postuppsyningsmansplatser	I	25
216. Om posten vid Gotlands järnvägar. 1878 års linjedel	I	25
217. Om posten vid Gotlands järnvägar. Fortsättningen av 1878 års linjedel	F	25
218. Något om posten i Nässjötrakten	I	25
219. Något om posten vid och omkring järnvägen Visby-Lärbro	O	20
220. Något om Postens historia på Tjörn	P	25
221. Något om Postens utveckling i Gäsene härad och angränsande socknar	BD	30
222. Posthistoriska glimtar från Gällivare kommun	T W	30
223. Något om Posten vid järnvägen Frövi-Ludvika	M	20
224. Något om Posten vid Malmö-Kontinentens järnväg	O	30
225. Något om Posten på Stångenäset	M	40
226. Något om Posten vid järnvägen Malmö-Vellinge-Trelleborg	O	20
227. Posthistoria från Öckerö kommun	E	30
228. Posthistoria från Bankekinds härad	O	20
229. Posthistoria från Inlands Fräkne och Inlands Torpe härader	BD	30
230. Posthistoriska glimtar från Arjeplogs kommun	S	30
231. Posthistoria från Säffle	I	25
232. Posthistoria från Norra Gotland	I	30
233. Något om posten vid järnvägarna Slite-Klintehamn-Hablingbo	I	20
234. Gotländsk utpost i öster	I	20

Beställningar sänds till Erik Lindgren, Box 222, 351 05 VÄXJÖ.

Det går också bra att ringa 0470-19354.